

בית משפט השלום בראשון לציון כב' השופט רפי ארניה

ת"א 68283-05-22 מחלקה לשירותים חברתיים - ראשון לציון נ' אלמוני

תיק חיצוני:

המבקשת: מחלקה לשירותים חברתיים - ראשון לציון

נגד

1. אלמוני
2. אלמונית

המשיבים:

החלטה – עותק מותר בפירסום

1 בפני בקשה להורות על הבאתה של בתם של המשיבים, קטינה שהינה אדם בעל מוגבלות שכלית,
2 בפני ועדת איבחון, באמצעות משטרת ישראל, וזאת בהתאם לחוק הסעד (טיפול באנשים עם
3 מוגבלות שכלית – התפתחותית), תשכ"ט – 1969 - להלן: "חוק הסעד".
4 לאחר שעיינתי בבקשה מצאתי לדחותה.
5 לגופם של דברים, הבקשה הובאה בפני רק היום, והיא מתייחסת לשיבת ועדת איבחון שאמורה
6 היתה להיערך מוקדם יותר היום, ועל כן העוקף בבקשה ניטל ממילא.
7 מעבר לנדרש אוסיף, ומאחר והשאלה התעוררה כבר מספר פעמים, אתייחס לסמכותו העניינית
8 של בית המשפט להוציא צווי הבאה להבאת אנשים בעלי מוגבלות בפני ועדת איבחון.
9 סעיף 11 לחוק הסעד קובע כי אמצעי הכפייה שניתן לנקוט בגין אי הבאת קטין לוועדת איבחון
10 אשר, הינן העמדת האדם תחת השגחת עובד סוציאלי או החזקתו במעון. אין בהוראה זו כל
11 הסמכה לבית המשפט להוציא צווי הבאה בהקשר זה.
12 ראוי להשוות בעניין זה לסעיף 18(ג) לחוק הנוער (טיפול והשגחה) תש"ד - 1960, המקנה לבית
13 המשפט סמכות מפורשת להוציא צוויים למשטרת ישראל לסייע בנקיטת אמצעי חירום בהתאם
14 לסעיף 11 לחוק זה.
15 סמכות כזו לא ניתנה בחוק הסעד.
16 עיון מעמיק בסעיף 11 לחוק הסעד מלמד כי לאמצעי הכפייה המפורטים בו קדמה המילה
17 "לרבות". דהיינו, אמצעים אלה הינם רק חלק משלל האמצעים שניתן לנקוטם. ראיה לכך
18 שקיימים אמצעים נוספים נלמד גם מסעיף 12 לחוק הסעד המסמיך את בית המשפט לקבוע גוף
19 אחר אשר ינקוט באמצעי הכפייה.
20 ואולם, עדיין, השאלה הטבעית המתעוררת האם המילה "לרבות" מסמיכה את בית המשפט
21 לנקוט גם בהליך של צו הבאה, בהקשר חוק הסעד.

בית משפט השלום בראשון לציון כב' השופט רפי ארניה

ת"א 68283-05-22 מחלקה לשירותים חברתיים - ראשון לציון נ' אלמוני

תיק חיצוני:

1 הוראת סעיף 73 לחוק בתי המשפט, התשמ"ד – 1984, מקנה לבית המשפט סמכות להוציא צו
2 הבאה אך ורק כנגד אדם שהוזמן להעיד ולא התייצב (או נצטווה להמציא מסמך ולא המציאו).
3 הנה כי כן, בהיעדר הסמכה מפורשת בחוק הסעד, בית המשפט אינו מוסמך להוציא צו הבאה
4 שעניינו כפיית הבאת אדם עם מוגבלות שכלית בפני ועדת איבחון.
5 על כן, דרך המלך במקרה בו אחראי על אדם בעל מוגבלות אינו מביא אותו בפני ועדת איבחון
6 הינה הבאתו של האחראי בפני בית המשפט באמצעות צו הבאה. במסגרת הדין בצו ההבאה רשאי
7 בית המשפט, מכח סמכותו הכללית ליתן כל סעד, להורות לאחראי להביא את הקטין בפני ועדת
8 האיבחון. ככל שהאחראי לא יעשה כן, יהיה ניתן לפעול כנגד האחראי באמצעות פקודת ביזיון בית
9 המשפט.
10 ואולם, בית המשפט לא הוסמך להוציא צו הבאה אשר עניינו הוראה למשטרת ישראל להביא את
11 האדם בעל המוגבלות בכפייה בפני ועדת האיבחון.
12 עם זאת, ברור שמצב משפטי זה אינו משביע רצון, וראוי לתקן את חוק הסעד באופן שתימסר בו
13 סמכות להביא אדם בעל מגבלות אשר האחראי עליו אינו מביא אותו בפני ועדת האיבחון, בכפייה,
14 על ידי משטרת ישראל, בדומה לסמכות הקיימת בסעיף 18(ג) לחוק הנוער (טיפול והשגחה) תש"ך
15 - 1960. עניין זה מסור למחוקק, וראוי שהדברים יובאו בפניו על ידי הרשויות הרלוונטיות.
16 **עקב חשיבותה של החלטה זו אני מורה על פירסומה ללא ציון הפרטים המזהים של המשיבים.**
17 ניתנה היום, ח' תמוז תשפ"ב, 07 יולי 2022, בהעדר הצדדים.
18 ניתנה היום, ח' תמוז תשפ"ב, 07 יולי 2022, בהעדר הצדדים.
19

רפי ארניה, שופט

20
21